

Tudásillúzió a pénzügyi tervezésben

Jáki Erika

Tudományos segédmunkatárs

Budapesti Corvinus Egyetem,

Vállalkozások Pénzügyei tanszék

Kutatási téma

Pénzügyi tervezés

Árbevétel – költség =

eredmény,

jövedelmezőség

➤ túltervezés jelensége

➤ Pszichológiai okait!

Témavezető: Dr. Virág Miklós

Túltervezés pszichológiai okai:

- Túlzott önbizalom
  - (Dunning, Meyerowitz, Holzberg, 2002)
- Túlzott optimizmus
  - (Cooper, Woo, Dunkelbert, 1988),
  - (Griffin, Tversky, 1992)

Oka: Túlzott önbizalom megjelenése

- Tudásillúzió
  - Kontroll illúziója
  - Tulajdonítási hiba
  - Rózsaszín világnézet
    - Túlzott optimizmus
    - Túlzott önbizalom
  - Tudásillúzió
  - Kontroll illúzió
-

(Kahneman, Lovallo, 2003,

Komáromi, 2006)

Tudásillúzió

Probléma felvetés:

MI AZ OKA ANNAK, HOGY EGY ÜZLETI LEHETŐSÉGRŐL

TÚLZOTTAN OPTIMISTA PÉNZÜGYI ELŐREJELZÉST

KÉSZÍTENEK TÖBB HETES, ESETLEG HÓNAPOS

INFORMÁCIÓGYŰJTÉS, ELŐKÉSZÜLET UTÁN?

MILYEN OKOKRA VEZETHETŐ VISSZA A **TUDÁSILLÚZIÓ**

KIALAKULÁSA A PÉNZÜGYI TERVEZÉS SORÁN?

Információ feldolgozás
folyamat, a vágyat valósággá
alakító közvetítő hatások

Optimista pü-i tervek

Árbevétel

Operatív Költségek

Beruházás

Szükséges idő

Előzetes elvárás

Közvetítők

Rendező modellek:

1. PESTEL, gyémánt modell
2. 5 tényezős
3. Értéklánc

Időpont	Leírás	Csoport	Megjegyzés	Leírás	Érték	Érték	Érték	Érték	Érték
18.03.2013	18.03.2013	18.03.2013	18.03.2013	18.03.2013	18.03.2013	18.03.2013	18.03.2013	18.03.2013	18.03.2013
19.03.2013	19.03.2013	19.03.2013	19.03.2013	19.03.2013	19.03.2013	19.03.2013	19.03.2013	19.03.2013	19.03.2013
20.03.2013	20.03.2013	20.03.2013	20.03.2013	20.03.2013	20.03.2013	20.03.2013	20.03.2013	20.03.2013	20.03.2013
21.03.2013	21.03.2013	21.03.2013	21.03.2013	21.03.2013	21.03.2013	21.03.2013	21.03.2013	21.03.2013	21.03.2013
22.03.2013	22.03.2013	22.03.2013	22.03.2013	22.03.2013	22.03.2013	22.03.2013	22.03.2013	22.03.2013	22.03.2013
23.03.2013	23.03.2013	23.03.2013	23.03.2013	23.03.2013	23.03.2013	23.03.2013	23.03.2013	23.03.2013	23.03.2013
24.03.2013	24.03.2013	24.03.2013	24.03.2013	24.03.2013	24.03.2013	24.03.2013	24.03.2013	24.03.2013	24.03.2013
25.03.2013	25.03.2013	25.03.2013	25.03.2013	25.03.2013	25.03.2013	25.03.2013	25.03.2013	25.03.2013	25.03.2013
26.03.2013	26.03.2013	26.03.2013	26.03.2013	26.03.2013	26.03.2013	26.03.2013	26.03.2013	26.03.2013	26.03.2013
27.03.2013	27.03.2013	27.03.2013	27.03.2013	27.03.2013	27.03.2013	27.03.2013	27.03.2013	27.03.2013	27.03.2013
28.03.2013	28.03.2013	28.03.2013	28.03.2013	28.03.2013	28.03.2013	28.03.2013	28.03.2013	28.03.2013	28.03.2013
29.03.2013	29.03.2013	29.03.2013	29.03.2013	29.03.2013	29.03.2013	29.03.2013	29.03.2013	29.03.2013	29.03.2013
30.03.2013	30.03.2013	30.03.2013	30.03.2013	30.03.2013	30.03.2013	30.03.2013	30.03.2013	30.03.2013	30.03.2013
31.03.2013	31.03.2013	31.03.2013	31.03.2013	31.03.2013	31.03.2013	31.03.2013	31.03.2013	31.03.2013	31.03.2013

Információ feldolgozás folyamat, a vágyat valósággá alakító közvetítő hatások:

Megerősítési heurisztika

(Moisland, 2000)

Korlátozott racionalitás (Herbert, 1983)

- (Kahneman, Jacowitz 1995)
- (Strack, Mussweiler 1997)

Reprezentatívási heur.

(Kahneman, Tversky 1973 és 1974)
(Sedor, 2002; Kadeus et al., 2006)

Rendező modellek:

1. PESTEL, gyémánt modell
2. 5 tényezős
3. Értéklánc

Közvetítők

(Kahneman, Tversky, 1974)

Árbevetel

Operatív Költségek

Beruházás

(Epley, Gilovich 2001)

Elégtelen kiigazítás
(Simonson és Drolet 2004)

(Kahneman Tversky 1979)

Megbánás elmélet

Mentális könyvelés

Reprezentatívási heur.:
Redundáns inf.
Lehorgonyzási heur.: Konj./ Diszj.
(Sedor, 2002)

Hozzáférési heur.
(Kadous, et al. 2006)

Információk,
Emlékek,
Tapasztalatok
Hiedelmek

Külső

Belső

Lehorgonyzás

Előzetes elvárás

**KÖSZÖNÖM A
FIGYELMET!**